

Elhuyar Euskara-Ingelesa Hiztegia Office 2003 eta 2007rako

Eskuliburua

EUSKO JAURLARITZA

GOBIERNO VASCO

KULTURA SAILA
Hizkuntza Politikarako Sailburuordetza

DEPARTAMENTO DE CULTURA
Viceconsejería de Política Lingüística

1. Hasierakoak

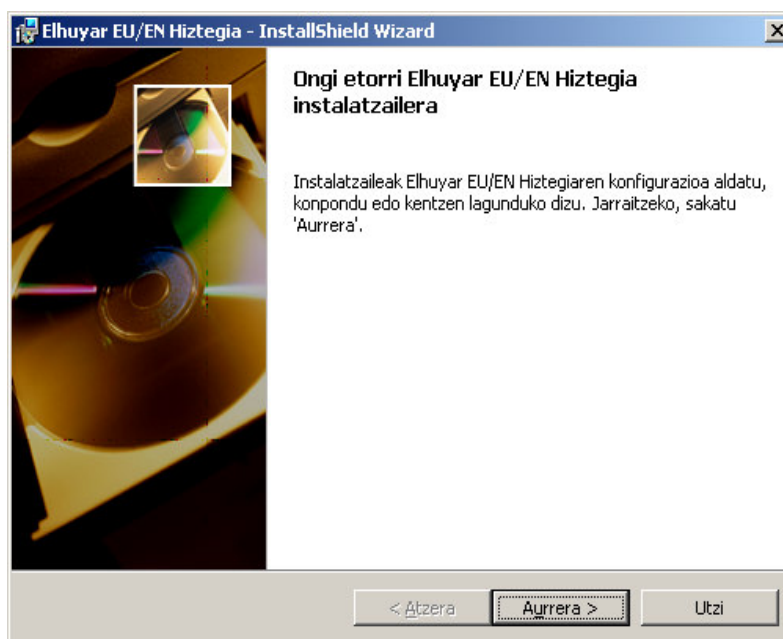
Eskuliburu honetan, Word testu-prozesadorean integratutako Elhuyar EU/EN Hiztegi elebiduna (Euskara-Ingelesa/English-Basque) kontsultatzeko modua azalduko dugu.

Tresna honek euskarazko edo ingelesezko hitz batek beste hizkuntzan (euskara → ingelesa, ingelesa → euskara) dituen itzulpenak edo ordainak eskaintzen dizkio erabiltzaileari.

Windows 2000/XP/Vista sistema eragilea instalatuta duten ordenagailuetan dabil tresna hau. Hiztegi-kontsulta Microsoft Word 2003 edo Microsoft Word 2007 aplikazioan integratzen da, Microsoft Word testu-prozesagailuaren *Erreferentzia* panelean hain zuzen, beste hizkuntzetako hiztegiak kontsulta daitezkeen modu berean.

2. Instalazioa

Elhuyar EU/EN Hiztegiaren plug-in-a testu-prozesadorean integratzeko, nahikoa da *ElhuyarEUENHiztegia.msi* fitxategian bi aldiz klik egitea eta, hortik aurrera, instalaziorako laguntzaileak ematen dituen argibideak jarraitzea.

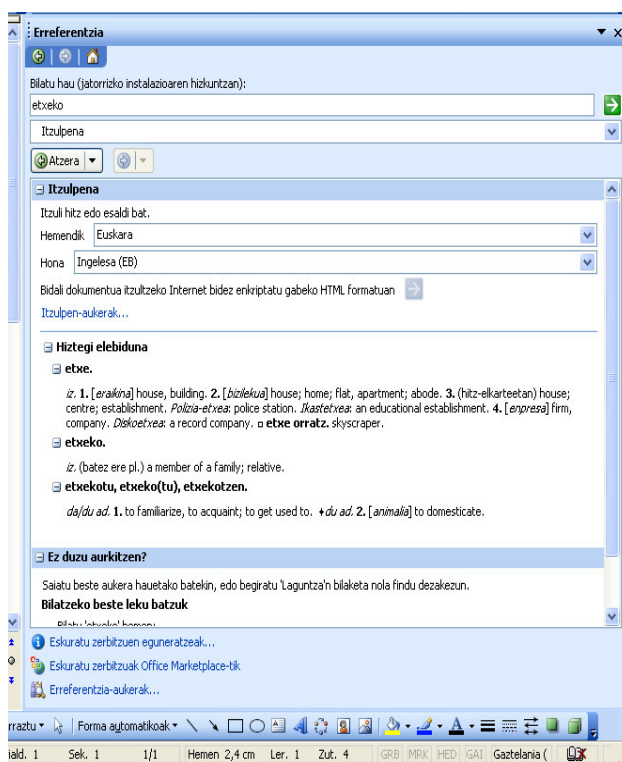
1. irudia: Instalatzailearen lehen pantaila

3. Erabilera

Elhuyar EU/EN hiztegia kontsulta egiteko, *Erreferentzia* panelak ikusgai egon behar du pantailan. Panela aktibatzeke hiru modu daude:

1. Goiko menutik: *Tresnak* → *Hizkuntza* → *Itzuli...* aukeratzuz
2. Hitzaren gainean eskuineko botoiari klik eginez eta *Itzuli* aukeratzuz
3. Hitzaren gainean *ALT + klik* eginez (*ALT* botoia sakatuta mantendu behar da klik egiten den bitartean).

Panela ikusgai dugularik, nahikoa da paneleko lehenengo kutxan kontsultatu nahi dugun hitza idaztea, ondoren iturburu-hizkuntza (ikus 2. irudian *Hemendik* zerrenda) eta helburu-hizkuntza (ikus 2.irudian *Hona* zerrenda) aukeratzea eta, azkenik, botoi berdea sakatzea azpian ordainak ikusteko. Kontsultatu nahi dugun hitza euskarazkoa bada, *Hemendik* zerrendan *Euskara* eta *Hona* zerrendan *Ingelesa (EB)* aukeratu behar dira. Ingelesezkoa bada, aldiz, *Hemendik* zerrendan *Ingelesa (EB)* eta *Hona* zerrendan *Euskara*.

2. irudia: Kontsulta baten adibidea

Erreferentzia panela aktibatzeke 2. eta 3. moduak erabiliz gero, ez da beharrezkoa lehenengo kutxan kontsultatu nahi den hitza idaztea: automatikoki, kurtsorea dagoen hitza agertuko da kutxan.

Kontsultak gehiago azkartze aldera, testuaren hizkuntza ezarrita edukiz gero, ez da beharrezkoa iturburu-hizkuntza aukeratzea, automatikoki testuaren hizkuntza erabiliko baitu horretarako. Testuaren hizkuntza ezartzeko, ikus **3.1. Hizkuntza aukeratzea** atala. Jatorrizko hizkuntzak hiztegi bat baino gehiago instalaturik izanez gero, helburu-hizkuntza ongi dagoen begiratu behar da.

Dokumentu bat idazten denean, askotan gertatzen da testuan idatzitako hitza flexionatua egotea (etxeko, amaren,...) eta zuzenean hiztegi-sarrera ez izatea. Hori dela eta, kontsulta egin aurretik lematizazio-prozesua aplikatzen zaio testuko hitzari, eta bilaketak lemaren gainean egiten dira (ikus **3.2 Lematizazioa** atala).

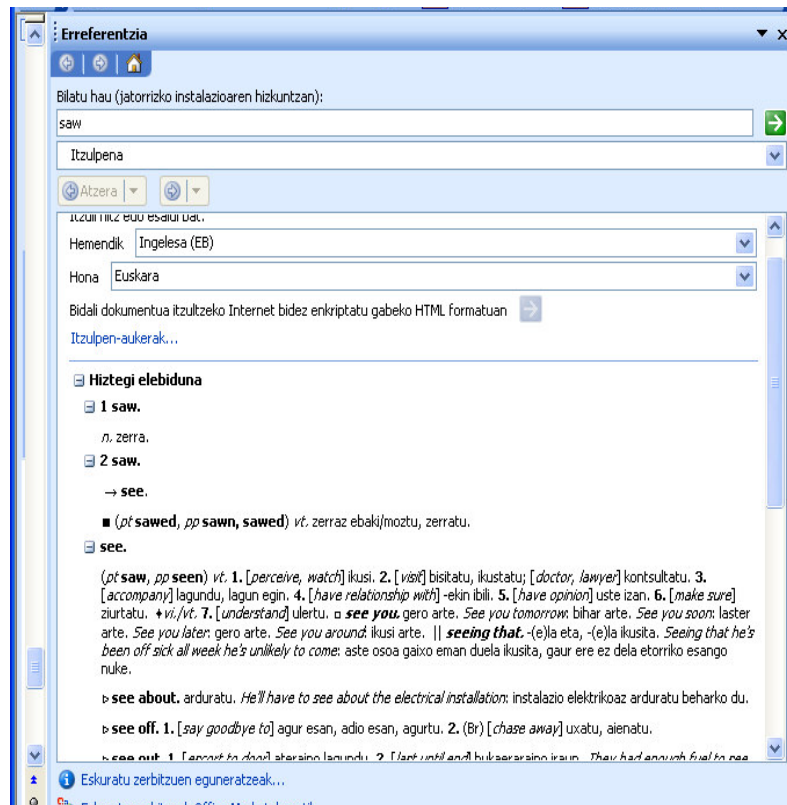
3.1 Hizkuntza-aukeratzea

Dokumentu berri baten hizkuntza aukeratzeko, **Tresnak** menuko **Hizkuntza** → **Ezarri hizkuntza** aukeran *Euskara* edo *Ingelesa (EB)* –dagokiona– aukeratu behar da.

Dagoeneko osatua dagoen testu baten edo hitz bakar baten gainean hizkuntza aukeratzeko, aipatutako urrats berak egin behar ditugu, testu osoa edo delako hitza hautaturik dugula.

3.2 Lematizazioa

Testuko hitz flexionatutik (*gizartea, gizartean...*) lema (*gizarte*) topatzeko prozesua da. Lematizazio-prozesua kontsulta egin aurretik aplikatzen da, testuan idatzitako hitzaren gainean edo zuzenean *Bilatu hau* kutxan idatzitako hitzaren gainean. Lema bakoitzeko, bilaketa bat egin behar da hiztegian. Adibidez, *etxeko* hitza kontsultatzen badugu, honek hiru lema bueltatuko dizkigu: *etxe*, *etxeko* eta *etxekotu*. Hirurak hiztegi-sarrerak direnez, hiru sarreren ordainak ikusiko ditugu Erreferentzia panelaren emaitzan (ikus 2. irudia).

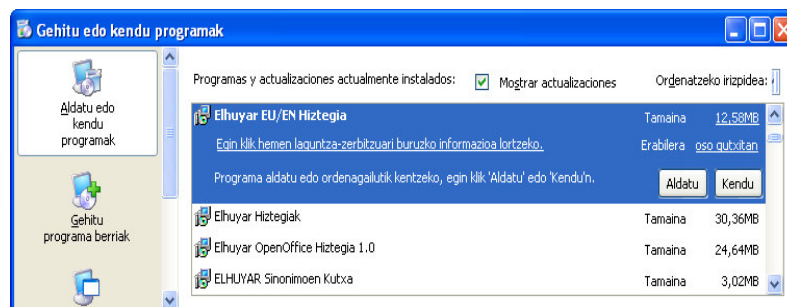
3. irudia: Kontsulta baten adibidea (II)

Lematizazio-prozesua bereziki interesgarria da euskararen kasuan, baina ingelesaren kasuan ere aplikatzen da. Esaterako, *saw* hitza kontsultatuz gero, *saw* eta *see* lemak agertuko zaizkigu (ikus 3. irudia).

4. Desinstalazioa

Gure tresnaren funtzioak eta baliabideak Word testu-prozesadoretik kentzeko (menu-aukera berriak...), hauxe egin behar da:

- **Hasi** menutik **Ezarpenak** → **Kontrol-panela** hautatu
- **Gehitu/Kendu programak** aukera hautatu
- **Instalatu/Desinstalatu** fitxako zerrendan, egin klik bi aldiz “Elhuyar EU/EN Hiztegia” aukeran (ikus 4. irudia).

4. irudia. Programak gehitu edo kentzeko pantaila

Hori eginda, produktuak erabiltzen dituen hiztegi eta liburutegi guztiak gure sistematik ezabatu egingo dira.